

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegraful Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Învingerile trupelor germane.

Sibiu, 31 August n.

Multă vreme n'a putut se rămâne ascuns adevărul, ci a trebuit se fie recunoscut, la Londra, la Paris și pretutindenea, și adevărul e, că trupele germane sunt superioare celor franceze și engleze, cari au fost învinse în toate luptele date până acuma. În casa de jos a Angliei însuși ministrul-president Asquith a făcut comunicarea, că trupele engleze au fost necesitate să se retragă din fața trupelor germane, și același lucru se spune și într'un comunicat oficios dela Paris. Publicul francez și englez nu mai e indus deci în eroare asupra situației, prin știri neadevărate de pe câmpul de războiu, ci i se presintă acum lucrurile așa cum sunt. În comunicatul dela Paris se spune, că în lupta dela râul Maas, unde au fost angajați patruzeci de mii de soldați francezi și patruzeci de mii de soldați englezi, deci aproape jumătate de milion, Germanii au primit trupele franceze și engleze cu un foc ucigător, căruia acestea nu au putut rezista, ci au trebuit să se retragă. Tot așa și pe alte locuri, unde trupele franceze și engleze asemenea au fost constrânse să se retragă și să iee poziție de apărare. În urmă se spune în comunicat, că trupele franceze rămân acum în defensivă (stare de apărare), până va sosi momentul de a putea lua eărăși ofensiva.

Se recunoaște deci în mod oficios, că trupele franceze și engleze n'au fost în stare se execute planul de războiu pus pe bazele ofensivei, și acum se restrâng numai la apărare, până vor putea ataca de nou. E aproape sigur însă, că trupele germane, atât de sprintene și de bravuroase, nu le vor lăsa se ajungă în situația, de a putea lua de nou ofensiva.

Fiind acum publicul francez în curat cu situația, natural, că începe să caute după cei vinovați pentru dureroasele înfrângeri. Vina se pune pe comandantul trupelor, pe generalisimul francez Joffre, și opinia publică pariziană cere, ca se fie rechemat de pe câmpul de războiu și se fie înlocuit cu altul. Guvernul apoi, pentru a putea împărți răspunderea și cu alții, și-a dat demisia, iar presidentul republicii franceze a încredințat tot pe domnul Viviani cu formarea cabinetului, care și-a luat ministrii din toate partidele, formându-și astfel un cabinet de concentrație.

Faptul e deci, că acum se recunoaște și din parte franceză, că armata germană a eșit învingătoare din luptele de până acuma, că a bătut trupele belgiene, franceze și engleze, și că și-a deschis drumul spre Paris. Despre succesele ei de până acuma s'a dat apoi urmăriul comunicat din partea marelui stat major german:

— «Armata germană dela vest a înaintat mereu în curs de nouă zile dela terminarea concentrării, trecând prin neîntrerupte lupte victorioase, purtate cu dușmanul. Pretutindenea pe

teritor francez, dela Cambrei, până la Vogezii de sud, dușmanul e bătut și se află în retragere completă. Mărima perderilor sale în căzuți, trofee și prizonieri, nu se poate constata, în urma imensei estinderi a terenului de luptă, compus în mare parte din păduri și dealuri.

Armata generalului Kluck a respins atacurile armatei engleze la Maubeuge și a atacat-o de mai multeori, încunjurându-o.

Armata generalului Bülow, și armata generalului Hausen, au bătut împreună opt corpuri de armată franceze și belgiene, între Sambre și Namur, lângă râul Maas, nimicindu-le de tot în lupta care a durat mai multe zile, și acum le urmăresc spre ost dela Maubeuge. Fortăreața Namur a căzut, după o bombardare de două zile. S'a început atacul spre Maubeuge.

Armata ducelui Albrecht de Württemberg a urmărit pe dușmanul bătut până peste Samoisi și a trecut râul Maas.

Armata moștenitorului de tron german a scos pe dușman din pozițiile sale întărite dela Longwy, a respins un atac puternic venit dinspre Verdun și înaintează acum spre râul Maas. Longwy a căzut.

Armata moștenitorului de tron din Bavaria, urmărind pe dușmanul scos din Lorena, a fost atacată de puteri nouă inimice dinspre Nancy și din direcția sudică, dar atacul a fost respins.

Armata generalului Heeringen continuă cu urmărirea dușmanului spre sud dela munții Vogezii. Alsația e curățită de tot de dușmani.

La Anvers (în Belgia) patru diviziuni engleze au atacat legăturile noastre în direcția spre Bruxeia. Forțele noastre militare dela Anvers au respins trupele engleze, au pus mâna pe mai multe tunuri și au făcut mulți prizonieri. Poporațiunea belgiană ia parte pretutindenea la lupte, de aceea s'au luat măsuri energice în contra ei. Maiestatea Sa (Impăratul Wilhelm) a ordonat mobilizarea gloatelor, pentru a ține ele ocupate Belgia. Țara aceasta, pusă sub administrație germană, va trebui se acopere toate trebuințele armatei».

Vedem din acest comunicat, că armata germană e împărțită în opt unități, probabil de câte trei corpuri de armată, și sub opt comandanți iscusiți își ia drumul pe căi diferite spre Paris!

Căderea fortăreței Namur.

Era de prevăzut, că dacă nu a putut rezista puternica fortăreață Liège formidabilelor bombe germane, mult nu se va putea apăra în contra trupelor germane nici fortăreața Namur, a doua după Liège. Încă Joi a sosit știrea la Sibiu, că toate forturile ei au fost nimicite și că Nemții au intrat ca învingători în fortăreață. Mai are Belgia o fortăreață, Gent, a treia, care însă după cum se vestește nu va mai încerca nici o rezistență, ci

și va deschide porțile pe seama trupelor germane, cărora le mai încumbă apoi datorința, de a cuceri a patra fortăreață, Anversul, dacă nu se va preda și aceasta de bună voe, și atunci Germanii sunt stăpâni pe întregul regat al Belgiei, iar drumul spre Paris le este și pe aci deschis. Ziarele se tipăresc deja în Belgia în limba germană, și Impăratul Wilhelm a numit guvernor pentru Belgia pe mareșalul Goltz, iar șef de administrație pe Sandt. Se introduce deci domnie germană în Belgia, devenită provincie germană, grație politice greșite a guvernului ei.

Învingerea dela Crasnic.

După mai multe ciocniri mărunte, terminate toate cu învingeri, trupele noastre, concentrate la granițele Rusiei, au fost puse în plăcuta și de ele mult așteptată poziție de ași măsura puterile cu trupele rusești și într'o luptă mai mare, care s'a dat la Crasnic, în Polonia ruscă. Au fost în foc peste 200.000 de Ruși, deci patru ori cinci corpuri de armată din partea Rușilor, și cam atâția și din partea noastră. Lupta a ținut trei zile și s'a terminat cu o splendidă învingere a trupelor noastre asupra Rușilor, ale căror rânduri au fost sparte și nimicite. Peste șase mii de soldați ruși au fost făcuți prizonieri din partea trupelor noastre, cari au cucerit dela Ruși trei steaguri, treizeci de tunuri și șapte mitralieze. Prin învingerea aceasta frumoasă a trupelor noastre planul de operațiune al Rușilor e nimic, iar drumul spre Varșovia e deschis pe seama trupelor austro-ungare. Trupele rusești, cari au putut scăpa, s'au retras în fugă mare spre Lublin. Învingerea aceasta a trupelor noastre asupra Rușilor a provocat mare însuflețire, nu numai în monarhia noastră, pretutindenea, ci și în Germania, unde se rostesc numai cuvinte de laudă și de admirație la adresa bravilor noștri soldați.

Telegrama Monarhului nostru.

Luând cunoștință despre strălucitele învingeri ale armatei germane asupra trupelor franceze, belgiene și engleze, Maiestatea Sa, Impăratul și Regele nostru Francisc Iosif I, a trimis Impăratului Wilhelm al Germaniei, care se află în cartierul general, telegrama următoare: «Învingere după învingere! Dumnezeu e cu voi, și va fi și cu noi. Vă felicit pe toți și felicit viteza armată germană. Lipsesc cuvintele, pentru a exprima aceea ce mă ține în mișcare, pe mine și puterea mea armată, în aceste zile istorice. Îți strânge din inimă mâna ta cea tare: Francisc Iosif.» Telegrama aceasta a fost trimisă înainte de a fi primit știre Monarhul nostru despre frumoasele învingeri ale armatei sale în Rusia.

Impăratul Wilhelm și fiii ei.

Impăratul Wilhelm al Germaniei a trimis din cartierul general următoarea telegramă moștenitoarei de tron:

«Sinceră mulțămită, iubita mea fiică. Mă bucur, cu tine împreună, asupra primei învingeri a lui Wilhelm. Cât de splendid i-a stat Dumnezeu întru ajutor! Lui i se cuvine mulțămită și mărire! Am conferit lui Wilhelm crucea de fier, clasa primă și a doua. Oscar încă s'a bătut în mod briliant cu granadii sale. A primit crucea de fier clasa a doua. Comunică aceasta soției sale Ina Maria. Dumnezeu se apere pe tineri și să le ajute și mai departe, și se fie cu tine și cu toate soțiile. Wilhelm». E de remarcat simțul religios al Impăratului Wilhelm și credința sa în puterea dumnezeiască, căreia îi dă exprimare la toate ocaziunile!

Artileria grea germană.

Pentru mulți, cari se pricep fie cât de puțin la măestria purtării de războiu, va fi fost curată enigmă, cum de au putut se cucerească Nemții în două zile puternica fortăreață belgiană Liège, și acum și Namur-ul, după câteva zile de asediare, când întăriturile moderne pentru aceea se fac doară, ca se reziste multă vreme, luni, ori chiar ani întregi? Enigma e acuma deslegată, prin comunicările ce se fac despre existența artileriei grele germane, cu tunuri anume făcute pentru fortificații, cu un diametru de 42 centimetri. O singură bombă eșită dintr'un astfel de tun ajunge, pentruca să fie spartă cea mai puternică fortificație de beton panțerat! Aceste tunuri erau cu totul necunoscute până acuma lumii din afară, pentrucă ele sunt invenție germană. Simțului german de responsabilitate și de conștiințioasă este apoi a se atribui faptul, că invenția dovedită de extraordinar de bună și foloșitoare a putut fi ținută până acuma în cel mai mare secret. Nu mai sunt deci de nici un folos acum nici fortificațiile și e păcat de enormele sume cheltuite cu ridicarea lor!

La granițele Bucovinei.

Se pare, că intențiunile Rușilor erau, să între cu trupele lor, pe la margini, în Germania și Austro-Ungaria, spre a ataca trupele noastre și cele germane la aripi, și eventual a le încunja. În Germania au și fost înaintat Rușii binișor, dar au fost respinși cu energie din partea trupelor germane. Prin Bucovina asemenea au cercat ei în trei rânduri să între, dar totdeauna au fost respinși cu mare succes din partea armatei noastre, care acum și pe aci a înaintat pe teritor rusc. Luptele s'au dat la Novoselița, și mai ales cea din urmă luptă a fost cu mult mai însemnată decum se credea la început. Treisprezece ore întregi au stat soldații noștri în foc. Dușmanul avea în foc douăzeci de mii de oameni, cari au fost luați în cele din urmă la goană din partea gloșurilor noastre, căci aci ei luptau. Rușii au lăsat pe câmpul de războiu peste trei mii de morți și răniți, iar ai noștri au pus mâna pe patru mitralieze, pe osută de mii de patroane și au făcut optsute de

prisonieri. Prisonierii s'au plâns, că de cinci zile nu mai aveau ce mânca, iar comandantul trupelor noastre a dispus să fie duși numai decât la Cernăuț și să li-se dea de mâncare. Cei ce au luptat aici erau Ucrainenii, Poloni și Jidani, cari spuneau, că cu biciul au fost duși de poliție la regiment și trimiși pe câmpul de război. Când au văzut, cât de bine sunt tratați, au sărutat mâinile ofițerilor noștri.

Luptă mare la granițele Galiției.

Lupta dela Crasnici și cea dela Novosielia, au format numai începutul luptei uriașe, care se dă acuma dealungul graniței spre Rusia. Stau față în față un milion de soldați de ai noștri și tot atâția soldați ruși. Linia de bătaie e de 4—500 kilometri de lungă. Lupta înverșunată s'a început Mercuri dimineața, în 26 August n. și până la încheierea foii noastre nu se cunoaște rezultatul final. Se știe numai atât, că la aripa stângă armata noastră a oprit înaintarea dușmanului, a luat ofensiva și silește pe Ruși să se retragă. Centrul, după o luptă vehementă, a trecut asemenea în ofensivă, și tot așa și aripa dreaptă, care se estinde dela orașul Tarnopol, peste Cernăuț, până la Novosielia. Tarnopolul și alte localități au fost incendiate de Ruși, siliți apoi a se retrage. Trupele germane încă luptă cu ale noastre împreună în contra celor rusești la graniță, și li-au respins cu multă bravură atacurile. Lupta aceasta e cea mai mare pe care o cunoaște istoria până acuma.

Telegrama contelui Tisza.

Ziarele din București publică următoarea telegramă, trimisă din partea contelui Stefan Tisza, ministrul nostru president, contelui Otocar Czernin, ambasadorul monarhiei noastre austro-ungare la București:

«Sunt fericit să pot confirma știrea, că populațiunea românească din Ungaria participă cu elan patriotic la marea sfortare ce facem pentru cauza ordinii, a civilizației și a libertății sud-estului european.

Românii noștri nu cedează nimănu în mișcarea eroică, care a unit toate popoarele monarhiei în jurul tronului și al patriei atacate. Rezerviștii merg la regimentele lor cu veselie. Toți, femei, copii, bătrâni, își fac datoria către patrie. Manifestările de credință, scenele de fraternitate, se repetă cu participarea șefilor celor mai în vază ai mișcării naționale române, precum: d-nii Vaida și Vlad. Marele adevăr pe care l-am propovăduit de un sfert de secol: solidaritatea de interese vitale

ale raselor ungară și română, se manifestă în criza actuală, criză glorioasă și fecundă. Toate lucrurile mici, toate discordiile vieții zilnice, dispar în fața marelor probleme puse de dușmanul comun. Monarhia întinerită începe o eră nouă de unire, de încredere și de simpatie între toți. Din fraternitatea de arme trebuie să iasă o fraternitate a păcii. Lupta și gloria comună ne va da baza durabilă a unei situațiuni deopotrivă, conformă exigențelor necesare statului ungar și dorințelor legitime ale naționalității române. Mai e nevoie de spus, că îmi voi da toate silințele spre a atinge acest nobil scop? Tisza».

Părerii despre România.

Contele Andrassy Gyula e un politician de frunte maghiar. În guvernul coaliției glasul său era decizător totdeauna. Cuvântul său a avut și are greutate, în jos, și în sus, și de părerile sale se ține cont în cercurile înalte politice dela noi. Nu tocmai de mult contele Andrassy și-a spus părerile în ziarul său «Magyar Hirlap» și asupra României, și articolul său a făcut senzație mare pretutindenea. Contele Andrassy s'a pus de astădată pe punctul de vedere pe care au stat cei mai mulți și mai deștepți politicieni români, anume, că Români și Maghiarii sunt avizați la amicitie, bună înțelegere, ajutor reciproc, pentru a împedeca estinderea slavismului. Din acest motiv contele e pentru o întărire a regatului român, dându-i se Basarabia, și chiar și o bucată de teritoriu peste Dunăre (se gândește sigur la valea Timocului din Sârbia), pentru că cu cât e mai mare și mai tare România, cu atât e mai sigură apărarea și a Maghiarilor în contra slavismului. Interesantul articol e de altcum următoriu. Îl dăm în întregime și lăsăm ca cetitorii însiși să-i facă aprecierea.

«Am avut totdeauna încredere în alianța română. Am avut încredere chiar și atunci, când aparențele promiteau puțin. Am avut încredere, pentru că cunosc de capabilă rasa română, care își reclamă în mod imperios interesele de existență. Și așa văd astăzi, că așteptările mele se vor împlini. Procedura țarului și cuvintele sale vor putea lumina pe cei din România, că ce pot ei aștepta dela o învingere a Rușilor.

Oricine poate vedea, că ce va fi din România în cazul, că învinge țarul, când se știe, că acest autocrat pentru aceea a scos sabia în favorul

ucigătorilor de persoane prințare, fiindcă ucigașii sunt slavi. Acest domnitor, care a fost espus la atâtea atentate și care e crescut în tradițiile și amintirile pline de sânge ale înaintașilor uciși, acest bărbat, care voea să-și câștige gloria apostolului păcii: acum numai pentru aceea întinde asupra poporului său grozăviile înfricoșatului război mondial, pentru că se apere dreptul slavilor de a conspira și a asasina.

Oricine poate se știe, că ce poate aștepta Românul atunci, când învinge teoria, că Slavul are dreptul se ucida, are dreptul să însceze revoluție în statul vecin, ear statul neslav, puterea neslavă, nu are voie se pedepsească, nu are voie să se apere, dacă nu vrea să provoace în contra ei solidaritatea slavă. X

Ce se va alege din România, icuită între puternica Rusie și îndrăgita și desmerdata Sârbie, în cazul că învinge slavismul? Se poate, că Rusia va promite României teritoriu maghiar. Ademenitor însă nu poate se fie ofertul acesta, pentru că orice om cu gândirea la loc știe, că învingătorul colos dela nord nu poate permite existența unei României cu adevărat tari, independente, între ea și Sârbia și nici întărirea ei între Rusia și Constantinopol cu Dardanelele.

Nu; celce crede posibil lucrul acesta, ignorează cu totul legile naturii. Nu vede, că uriașul slav nu se poate denega pe sine în momentele învingerii, ci va fi silit se asigure învingerea câștigată cu jefce groaznice și cu prețul unor mari perderi, exploataându-o în scopul perfecte eghemonii în peninsula balcanică.

Când deci e clar, că învingerea Rusiei ar fi învingerea slavismului și căderea Românilor, orice s'ar promite astăzi guvernului din București, — e totodată neîndoios, că e în interesul nostru și în cazul dacă învingem, să existe o Românie puternică. Lupta noastră e o luptă curat defensivă, dar din momentul în care ni s'a octroiat războiul, nu putem să ne lăsăm până nu ne punem la adăpost sigur, în contra repetării primejdiilor de astăzi, în contra sugrumării, pe care ne-o pregătește inelul slav, a cărui supremă piedecă instituită are să fie o Românie puternică. Învingerea noastră nu va pune capăt primejdiei slave, ci vom avea totdeauna să ne apărăm în contra ei. Interesul nostru neîntrerupt va fi deci, ca icul pe care-l formează România, vârat între masele dela nord și dela sud ale slavismului, să fie atât de lat și atât de tare, cât numai se poate. Dacă România nu ar exista, ar trebui să o creăm noi,

cari de pe timpul tatălui meu am căutat totdeauna să întărim pe vecinul nostru dela sud-est.

Recâștigarea Basarabiei, precum și eventuala estinderea peste Dunăre, e interes nu numai al României, ci și al nostru, pentru că prin aceasta devine mai gros zidul ridicat între Moscova și Belgrad, între Moscova și Constantinopol.

Și pe lângă aceste avantagii mari, alianța Românilor cu noi, ar duce la rezolvare încă și chestia română din Ungaria. Din frăția de arme se va desvolta încrederea reciprocă și comunitatea de sentimente, care garantează în mod suficient rezolvarea, sub marca bunăvoinei și a concilianței împrumutate.

Trecem prin zile grele. În timp de o clipă se petrece binele sau răul, se deschid ori se înăbușă germenii noi de viață, în măsură mai mare decât altădată în timp de secole. O cale corectă spre folosul și gloria neconținută a amândurora ar putea să împreune de nou acele două popoare, a căror solidaritate formează isvorul de pace și de progres și pârghia înălțării amândurora, și a căror desbinare poate forma motiv de ciocniri sângeroase și de ofilire pentru ambele rase.

Guvernul din București se află pus în fața unei hotărâri decisive. Dacă merge cu noi și restabilește în acelaș timp și raporturile bune cu Bulgaria, poate să asigure un viitor mare și glorios țării sale; iar dacă întârzie, ori nu ia poziție, perde o ocaziune extraordinară».

NOUTĂȚI.

Fundațiunea Gozdu. Reprezentantațiunea fundațiunii lui Gozdu s'a întrunit Sâmbătă în Sibiiu, în sesiune ordinară de toamnă, pentru a face împărțirea stipendiilor. Ședințele reprezentanței se țin sub presidenția Excelenței Sale, Înaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu, fiind de față membrii următori: P. S. Sa, Episcopul Miron al Caransebeșului și domniul Avram Berlogia, jude de curie în pensiune, Dr. Nicolau Poinar, avocat și Parteniu Cosma directorul «Albinei». După cum suntem informați, reprezentanța fundațiunii Gozdu va vota și pentru ajutorarea familiilor lipsite ale celor duși la război suma de zece mii coroane.

Consistoriu mitropolitan. Pe Mercuri, 2 Septembrie n. e convocat la Sibiiu consistoriul mitropolitan.

FOIȘOARĂ.

Literatură pentru tinerime.

„Paul și Virginia” și „Coliba indiană”, de Bernardin de St. Pierre.

În romanul Paul și Virginia este descris amorul ideal cu toate fermecătoarele-i clipe în sumedenia suferințelor și a sgu-duitoarelor catastrofe.

Într'un loc părăsit, pe un ostrov din brațele mării, se întâlnesc 2 femei abătute de căma patimilor omenești. Nasc amândouă, în colibi umile, una un Făt-frumos: Paul, alta o zină: Virginia.

Aceștia cresc, deodată cu vârsta lor le crește farmecul, le crește dorul de muncă, de viață fericită, le crește iubirea reciprocă, în umbra căreia deopotrivă își odihnesc capetele lor încoronate cu laurii cinstei și ai virtuții.

Seninul acestei vieți ideale nu se întuneacă până la cea mai fermecătoare vârstă a lor, când Virginia chemată de o mătușă a ei se desparte de mama ei iubitoare și de Paul pe care îl numea frate. De aici începe șirul duic al romanului. Urmează apoi catastrofa. Virginia gonită de ura mătușei sale se reîntoarce la sărăcia și dragostea ce o așteaptă pe insulă. Dar vasul, pe care călătorește naufragiază în

apropierea țărmului și ea moare în fața lui Paul, care îi așteaptă sosirea.

Paul în durerile-i nebune nu mult după aceea moare și el istovit de dorul Virginiei. Cele 2 mame li-au urmat în curând, așa că în scurt timp, uitarea sămână flori preste colțul acela, unde se înfiripă o iubire ideală nenorocită, într'un cuib al fericirii vremelnice, risipit de un destin fatal.

Acesta este romanul „Paul și Virginia” pe scurt. O carte, care poate aduce sgu-duirii și emoțiuni sufleteste premature.

Cuprinsul întreg este o delicioasă clipă a unui eroticism clasic, scaldat în poezia senină a vieții patriarhale dela țeară, unde totul este covârșit de măreția naturii și romanticitatea rustică a împrejurimilor.

Deci, este ceva măestru în toată închiegarea romanului, care — după a mea părere — ar putea fi cetit de ori și cine cu bun rezultat moral, dacă toți ar fi atât de versați în ale Geografiei, încât la cetirea romanului mintea i-ar călăuzi pe insula Chilimbarului și a Virginiei, i-ar duce pe la Port-Louis, Normandia, Bretania, Madagascar, numiri cari obvin așa de des în țesătura cărții.

Apoi a fi în curat cu noțiunile Botanice plantelor sudice etc. Pentru ca cetirea ori și cui să-i fie folositoare, trebuie neapărat să cunoască isvorul rețelilor, cari au nimicit poporul roman și a umilit pe Greci. Trebuie să se știe cine a fost Socrate, Homer,

Platon, Pitagora, dar mai ales, să cunoască pe lângă elementele Geografiei și ale Istoriei universale și legile virtuții.

Apoi sunt sigur, că scopul cu caracter uman de o limită estinsă va fi atins pe un larg record.

Planul bine organizat și logic utilizat, țesătura artistică și naturală, seninătatea cauzelor și roadele efectelor, dau romanului însemnătatea cu renume mondial, câștigându-i atributul bine nimerit de opera celebră.

Deci cade din sarcina mea examinarea minuțioasă a fondului și a formei.

Ar fi ceva de zis despre traducere, eventual despre tipar. D. Stăncescu e de sigur un bun traducător, dacă traduce de-a dreptul din original. Folosește o limbă românească dulce, cursivă și fără multe po-doabe, ceea-ce înlesnește cetitul.

Tot ceea ce poate fi gresală, se află într'ale tiparului și rei coala într'ale punctuațiunii. D. e. la pagina 14 în loc de „face să” e scris „face să”. În loc de durere păreră de rău e scris „durezăpărarea de rău”. La p. 15 în loc de bunelor lor e scris „bune lor lor”. La p. 18 în loc de mai pre jos e scris „mai pere jos”. La p. 19 în loc de fu sau fusă e „fură”.

La p. 20 în loc de surorii sale, e scris „sorăsi”. La p. 22 e scris „zâmbău amândoi totdeauna când vorbea dar, când tăcea, aplecarea lor firească cătră cer le da o expresie de nespuse sensibilitate și chiar de ușoară melancolie”. Un nonsens clădit

pe sunetul metalic al vorbeii, — ceea ce ar fi bine de eliminat. La p. 27 în loc de cele ce se întâmplau, e scris „în loc de ele” etc. La p. 48 trebuie eliminat silaba că din al 2 rând al alineatului al 2-lea. La pagina 48 rândul al 3-lea în loc de încântătoare e scris „încântoare”. La p. 52 în alineatul al 2-lea loc de zi de sărbătoare e scris „zi desărbătoare”. La p. 159 în loc de ființe e scris „definițe”, apoi „puneea” în loc de pune ea.

Acestea le-am aflat cu cale a le înșira în raportul despre romanul Paul și Virginia, care e carte folositoare pentru elevii dela diferitele licee începând cu cl. III gimnazială, adecă pentru școlarii cari au ajuns etatea de 12—13 ani, fiind scris cu vioiciunea unui suflet tânăr și focos.

Pentru biblioteca școlilor sătești încă ar fi folositoare, dar numai prin unele comune emancipate, cari d'mult au știut pretul școala...

Poate ocupa loc de frunte prin bibliotecile parohiale, unde mulți indivizi, umbrați prin lume, ar afla în ea o lectură alintătoare.

Atât despre romanul: „Paul și Virginia”.

Coliba indiană.

Conținutul pe scurt e următoriu: În Anglia, o societate pentru răspândirea culturii, a esm's din stul său mai mulți învățați, ca străbătând largurile lumii să se întoarcă înapoi, aducând cu sine sămânța adevărului. Unul dintre aceia, cel

Limba maternă în școalele de stat. Ministrul nostru de culte și instrucțiune publică a dat o ordinațiune, (numărul 114.000/1914) prin care dispune, ca în școalele de stat, cercetate de copii nemaghiari, să fie folosită și limba maternă a acestora ca limbă auxiliară de propunere, în clasa I II, iar în clasele III-V, ca obiect de învățământ. Vom reveni asupra acestei însemnate ordinațiuni.

In atențiunea preparandilor românești. A apărut în editura Tipografiei noastre arhidiecezane, și se poate comanda dela Librăria arhidiecezană: *Psihologia pedagogică pentru școale normale* (preparandii) de *En. Martig*, ediția a II-a, îndreptată și întregită (289 pg.) Preț 3 cor.

Medalia „Meritul comercial și industrial Clasa I” a fost conferită din partea Maiestății Sale, Regelui Carol al României, domnului *Andrieu Bârseanu*, presidentul „Asociațiunii”, fost profesor al școlii comerciale din Brașov.

Regele Carol e sănătos. Se lățise vestea, că Maiestatea Sa, Regele Carol al României, ar fi bolnav și s'ar afla în pat. Știri autentice ne spun însă că a fost vorba numai de o mică indispoziție trecătoare, și că acum Regele Carol e pe deplin sănătos și urmărește cu încordată atențiune dezvoltarea evenimentelor pe câmpul de războiu.

Înaltă distincție. Suveranul nostru a conferit împăratului german Wilhelm marea crucea a ordinului Maria Terezia, ear generalului Moltke crucea de comandor a aceleiași ordin. Împăratul Wilhelm mulțumind pentru distincție, a trimis Monahului nostru ordinul „Fenu meri”, și generalului Conrad, șefului statului maior al armatei austro-ungare, crucea de fier clasa II și I.

Din foaia oficială. Maiestatea Sa Monarhul a numit pe contele *Tissa*, ministrul-prezident al țării, în mod provizor ministru pentru Croația și Slavonia, până la sosirea acasă a contelui Pejacevici, ministrul croat, care e reținut în Franța din partea autorităților de acolo.

Se deschid școalele. La gimnazul de stat din Sibiu se fac înscrierile în modul următor: Clasa I și II în 1 Sept. n.; clasa III și IV în 2 Sept.; clasa V-VIII în 3 Sept., pentru școlarii cu locuința în Sibiu. Școlarii din provincie se pot anunța pentru înscriere până în 15 Septembrie n. Prelegerile se încep în 15 Sept. n.

Aviz școlar. Înscriserile la școala centrală elementară gr-or. română din Sibiu se vor face începând din 1 până la 5 Sept. a. c. st. n. oarele 8 12 a. m. și 2-5 p. m. în cancelaria școlii. Sunt poștiți toți p. t. părinți și tutori a-și înscrie copiii la timp, ca astfel să se poată începe prelegerile regulat. Direcțiunea.

mai învățat, cunosător iscusit al limbii ebraice, indiene și persiane, fu trimis în India.

In calea lui făcu o mare colecție de cărți cu timbru istoric și alte multe reminiscente de preț.

Când voia să se întoarcă, fără să ducă acasă nici măcar un răspuns la întrebările primite dela societate, îmboldit de simțul datoriei, s'a oprit în drum pe la marele preot a lui Jagrenat, care este a 7-a intrupare a lui Brahma, nădăjduind a primi unele adevăruri dela el.

Dar stoicismul sgarăcit al răspunsurilor primite îl indignă atât de mult, încât nici nu voi a rămânea preste noapte acolo la Jagrenat. A plecat deci într'o pădure din apropiere, unde a dat preste un „paria”, om din treapta infimă Brehmană, fără credință și fără lege — după adevărații Brahmani.

Intr'un sublim dialog, de o rigidă judecată, el află omul ideal în paria desprețuit și milostiv. Vorbirea lor determină credința cea larg deschisă a umanitarismului și statutori legile adevărului și isvoarele pururea proaspete ale lui.

In palatul orbitor de luxos al marelui preot, află stupiditatea ridicolă a măririlor deșerte, ear în coliba umilă află scânteele unui geniu al judecării și inteligenței omenești. Aici este esența acestei scrieri. Contrastul dintre preotul lui Jagrenat și iscusința nenorocitului paria este isbitor.

Anul școlar la universități. Înscriserile la universitățile din Budapesta și Cluj pe anul 1914-15 se încep Marti în 1 Sept. n. și durează până la sfârșitul lui Septembrie. Prelegerile la facultăți își iau începutul eu ziua de 5 Octomvrie n.

† *Mhai Rain* fost cantor în Ocolul mare (tractul Hatag), după un moib greu și îndelungat, împărțit fiind cu sfințele taine, a adormit în Domnul Sâmbătă în 9/22 Aug. în etate de 67 ani. Răposatul a fost un cântăreț valoros și un tipicariu rar. A fost un credincios fiu al bisericii noastre, care în toată vieța sa a escelat prin religiozitate și evlavie. Prin anii 80, sub feticul protopop Ioan Rațiu, a servit ca prim cantor în biserica protopresbiterală din Hatag. Răposatul a fost tatăl preotului nostru *George Rain* din Nădăștia inferioară. Fie-i somnul lin și amintirea binecuvântată!

Țarul în cartierul general. Ziarul *Daily Express* primește din Petersburg știrea că țarul s'a hotărât să plece pe câmpul de războiu și să rămâie în mijlocul trupelor sale pe toată durata campaniei.

Bani pentru Belgia. Anglia și Franța s'au învoit să dea Belgiei strămtorate un ajutor dr 500 milioane de franci, și anume, jumătate din partea Franței, jumătate din partea Angliei. Ocașul Liège trebuie să plătească Germaniei o contribuție de rășboi de 50 milioane franci, ear Bruxela de 500 milioane.

Aviz. Cursurile la școala de menaj a Reuniunii femeilor române din Sibiu pentru anul școlar 1914/15, în vederea stării excepționale în care se află de prezeit întreagă țara, se vor începe numai din 15 Septembrie n. a. c. — Condițiile de primire rămân în vigoare cele din anul trecut școlar. — Anunțările sunt a se face la secretariatul reuniunii (Nagyszeben, Berggasse 7). Dr. V. Bologna, secretar.

Cămătărie pedepsită. Autoritățile pietei sibiene au pedepsit câteva lăptăreșe din Turnișor, cari la Sibiu au vândut un litru de lapte cu 30 și cu 32 de fileri. Lăptăreșelor li s'a dictat o amendă de 10 și 20 coroane, și închisoare de câte o zi. — Un negustor sibian, care a vândut un chilogram de slănișă cu 2 cor. 80 de bani, a primit o pedeapsă de o zi arest și amendă de 30 coroane. Autoritățile pietei noastre merită toată recunoștința publicului cumpărător.

La războiu. Contele *Zepelin*, de și mult înaintat în etate, a plecat pe câmpul de război pentru a-și oferi serviciile în folosul patriei.

Promoție. *Di Lazar Iosif*, practicant la clinica de ochi din Cluj, feciorul unui harnic țaran din Oena Sibiului, a fost promovat doctor în medicină în 15/29 August a. c. la facultatea din Cluj.

Prisonieri ruși în Ungaria. În 27 August au sosit patruzeci de vagoane cu prizonieri ruși la Dobrița. Intre cei prinși se găseșc opt ofițeri și un general. Nu le pare tocmai rău, că au ajuns în captivitate, și povestesc, că armata rusască este rău aprovizionată, ear soldații ruși se luptă fără însuflețire.

La despărțire după o noapte petrecută în vii discuții, spre aducere aminte, schimbărilor între ei cadouri spre neuitată suvenir.

Acesta este conținutul din care transpiră, că întreaga scriere este o încercare de a dovedi adevărul, care există în natură, viețuește în inimi curate și trebuie comunicat numai oamenilor buni.

E fără îndoială o scriere, pentru a cărei pricepere se recer multe însușiri, multă judecată și gândire. Deci nu poate fi sortată pentru o bibliotecă, a cărei cetitori sunt laici, cu puțină pregătiri.

La tineret până la vârsta de 13 ani, la vulgur nostru simplu, interesul cetitului se manifestă prin cetirea acelor cărți, cari pe aripile fantasiei planează în largurile miraculosității și redau misticismul într'o formă sugestivă și iscusită a basmelor, legendelor ori fabulelor.

Nici un autor cu renume nu a putut străbate în masele popoarelor prin scrierile lui, dacă n'a ținut seamă de această particularitate caracteristică a păturii de jos.

Acolo e Dickens, cea mai expresivă personalitate a vulgurii engleze, care în vestmânt multicolor al g'umei sănătoase a îmbrăcat realismul dându-i însemnătatea unei evanghelii a vieții. Și câți alții mulți și mari scriitori, numai prin coborârea lor la refrenul duios al războiului muncii, al poporului de rând, s'au putut înălța la renume universal.

E desigur și această carte, ca și romanul *Paul și Virginia*, un bun călăuz

După războiu. Ministrul de externe Delcassé a declarat, unui ziarist, că o conferență europeană întrunită după război va trebui să statorească harta Europei pe timp de o sută de ani. La această declarație presa Germaniei răspunde: Chestiunea statoririi este treaba învingătorului!

Nou tren personal. Intre Sibiu și Copșa mică circulează acum trenurile în mod următor: *Pleacă dela Sibiu* la 11 ore 10 minute noaptea; sosește în Copșa mică la 1. 23 noaptea. *Pleacă din Copșa mică* la 4 20 demineată și sosește în Sibiu la 6. 50. Trenurile acestea au legătură directă cu trenurile către Budapesta — Arad — Brașov.

Comunicația între Budapesta și Brașov. De câteva zile s'a introdus un nou tren de persoane, cu circulație mai repede, între Budapesta și Brașov, peste Arad. *Plecarea dela Budapesta-gara de est* se face la 6 ore 42 minute dimineața, sosește în Arad la 8 ore 5 minute seara, în Vințul de jos la 12 ore 21 minute noaptea, în Teuș la 12 54 noaptea, în Brașov la 6 18 dimineața. — *Pleacă din Brașov* la 11 6 noaptea, sosește la Teuș la 4 12 dimineată, în Vințul de jos la 5.3 dimineată, în Arad la 9 16 nainte de amiază, în Budapesta-gara de est la 10 43 seara. — Trenurile au legătură în Predeal cu trenurile din România.

Pedepsirea unui sat întreg. Trupele germane au dat foc unui sat din Alsația, cu numele Sanct-Moritz, și l-au prefăcut în cenușă. Locuitorii din sat au fost trimiși în centrul Germaniei. Motivul care a făcut necesară aceasta aspră pedepsire, e următorul: Când au trecut trupele germane prin satul numit, soldații francezi au început se puște asupra lor din casele locuitorilor. Soldații francezi erau adevărați rășbiți și ascunși în casele oamenilor din acel sat, și nu s'a aflat nime din sat, care se comuncie Germanilor faptul acesta. De aceea a fost pedepsit satul întreg cu totala nimicire a satului și averii oamenilor, cari sunt acum toți cerșitori.

Ziar naționalist s'istat. Ministrul regurg. de interne a s'istat apariția ziarului naționalist slovac din Budapesta „Slovensky Dennik” din motivul că publica știri cari puteau periclită interesele operațiunilor armatei austro-ungare.

Doi fileri la cuponul de plată. Comitetul „Reuniunii femeilor pentru ajutorarea copiilor lipsiți” a dăruit la 7 l. c. suma de K. 60 — venitul după „2 fileri la cuponul de plată” de prin hotele — în favorul familiilor celor chemați la arme și a răniților. Luând în considerare datorințele serioase și grele care le va avea „Crucea roșie” a hotărât sus-numitul comitet, împreună cu „Reuniunea pentru apărarea copiilor” a dăruir d'aci în colo Crucii roșii venitul întreg dela cupoanele de plată. Ca să ajungă dispozițiunea aceasta rezultatul dorit, sunt rugați toți proprietarii hotelurilor și a cafenelelor, cum și domni hotelieri și țalări, să întrebunțeze numai cupoanele de plată eliberate de reuniunea femeilor. Suntem convinșe, precum ne dovedesc și experiențele ultimilor săptămâni, că publicul sibian, fără deosebire de religione și naționalitate, nu va întârzia a sprigni și de astădată acțiunea noastră. — Viribus unitis! — Comitetul Reuniunii femeilor pentru ajutorarea copiilor lipsiți.

cătră fortificarea moralului și clădirea inteligenței omenești.

Dar conform fondului etic, tainic dar clar, cu adânci isvoare filosofice morale, nu poate fi admis în bibliotecile tineretului școlar. Ar fi potrivit pentru elevii liceali din clasele V, VI, VII, etc. unde au deja cunoștinți deși nu temeinice, totuși fragmentare, despre legă a budhaistă și sectele ei, despre viață și utilizarea adevărilor, pentru a cărei parte a luat lupta și *Bernardin de St. Pierre* scriind acest op.

Traducerea e ușoară și bună. Greșelile de tipar sunt la p. 24, unde e scris „cutoatecă” în loc de cu toate că. La p. 46 în rândul al 3 lea e „lgată” în loc de legată, apoi „rosiatică” în loc de roșietică. La p. 49 în rândul din jos e „care” în loc de mare. La p. 52 e scris „arsă” în loc de vârsă.

Acestea ar fi greșelile aflate, cari la o eventuală ediție sau retipărire ar fi necesar a le îndrepta.

Înșirând acestea — după părerea mea individuală — las la aprecierea on. comisuni de cenzurare, a se exprima conform bunelor intențiuni, asupra adimterii sau neadimterii cărților în bibliotecile școlare, ținând cont și de cele premise, ca fiind basate pe o experiență câștigată în mijlocul poporului, pent-u a cărui înaintare ne svărcolim.

Romoșel, 15 Iunie 1912.

I. Bura
inv.

Înștiințare.

Spre-orientarea părinților, cari vor să-și înscrie băeții la școalele medii gr. or. române din Brașov, comunicăm, că data precisă a înscrierilor la timpul său se va publica cu cel puțin 8-10 zile înainte, în toate ziarele românești din patrie.

Inainte de 1 Sept. st. vechiu înscrieri nu se vor face la nici un caz. Examenele de corigență se vor ținea parte în zilele de 1-3 Sept. v., — parte (în caz de amânarea înscrierilor) în zilele înscrierilor de mai târziu.

Examenul oral de maturitate se va ținea în 12/25 Sept.

Brașov, în 12 August v. 1914.

Direcțiunea școalelor medii gr-or. române din Brașov.

Poșta redacției.

Dlui Pavel Borzea în Viștea de jos. Le a cerut deja altul și i s'au și trimis.

Dlui I. Șoneriu, în Borgoprund. Povestirea „*Sfânta iconă din Lucca*” n'a apărut în broșură, ci numai în foia ziarului nostru.

Nr. 1618/1914.

Concurs.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” publică concurs pentru următoarele stipendii:

1. *Bursa de 700 cor.* din fundațiunea „T. Sandul” se dă tinerilor români cari urmează la o școală superioară de industrie (cum sunt școlile de industrie din Budapesta și Cașovia).

Dacă nu se vor găsi concurenți, cari urmează la asemenea școli, bursa se va da tinerilor cari urmează la vre-o școală superioară de agricultură (cum sunt școlile din Magyaróvár, Cașovia, Debrețin și Cluj).

2. *Un stipendiu de 300 cor.* din fundațiunea *Ioan Petran*, pentru studenții universitari de naționalitate română, cari urmează la una din facultățile Universității din Cluj.

Cel împărțit de acest stipendiu va fi obligat a lua parte la „masa studenților academiei din Cluj”.

3. *Un stipendiu de 80 cor.* anual din fundațiunea „Dr. Ioan Moga și soția Ana n. Bologna”, destinat pentru fetele române din Transilvania, fără deosebire de confesiune, care urmează la o școală de fete românească. Vor fi preferate elevele care urmează școala civilă de fete a „Asociațiunii” și cele înrudite cu familiile fondatorilor Moga și Bologna.

4. *Un stipendiu de 100 cor.* din venitul fondului „*Avram Iancu*”, care se va da unui student român dela școalele secundare.

Concurenții, cari doresc să obțină una dintre aceste burse, au să-și înainteze până la 15 Septembrie nou 1914, comitetului central al Asociațiunii (Sibiu-Nagyszeben, strada Șaguna Nr. 6) cererile însoțite de următoarele acte:

I. Pentru bursa de sub p. 1:

- a) certificat de botez,
- b) certificat de avere a lor și a părinților,
- c) certificat de moralitate,
- d) certificat de sănătate,
- e) certificat despre praxa și studiile făcute,

f) eventual, un act, prin care să dovedească înrudirea cu fondatorul.

Dintre concurenți, cei înrușiți cu fondatorul vor fi preferați, dacă vor fi egali cu ceilalți în ce privește purtarea morală și calificația școlară.

Bursierii vor avea să se oblige în scris, că, după terminarea studiilor, se vor stabili în Ungaria pe teritoriul locuit de Români, iar neîmplinind această condiție, vor avea să înapoieze „Asociațiunii”, în curs de 15 ani după terminarea studiilor, suma ce-au primit-o ca bursă din fundațiunea *Teodor Sandul*. Această obligațiune va fi semnată și de părinții sau tutorii bursierilor.

II. Pentru bursele de sub 2, 3, și 4:

- a) certificat de botez,
- b) certificat de studii,
- c) certificat de paupertate, și
- d) fetele, care vor reflecta la stipendiul din fundațiunea Dr. Ioan Moga, vor prezenta și eventuale documente de înrudire.

Bursele votate se vor mandata din partea Asociațiunii, numai după ce bursierii vor dovedi că sunt primiți la una din școlile indicate.

Cererile intrate după termenul de 15 Septembrie n. 1914, nu vor fi luate în considerare.

Din ședința comitetului central, ținută la 22 August 1914.

Andrieu Bârseanu m. p. Romul Simu m. p.
prezident. secretar subșt.

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor de învățători dela școlile noastre din comunele mai jos însemnate, se scrie concurs cu termen de 20 zile, dela această primă publicare.

1. Acmariu, cu salariu: 600 cor., cvartir și grădinișă, dela comuna bisericească; restul promis dela stat.
2. Geoagiu-de-sus, postul al II-lea, cu salariu: 100 cor., cvartir și grădinișă dela comuna bisericească; — restul votat dela stat.
3. Geomal, cu salariu 700 cor., cvartir și grădinișă dela comuna bisericească; — restul promis dela stat.
4. Inuri, cu salariu: 600 cor., cvartir și grădinișă dela comuna bisericească; — restul cerut dela stat.
5. Mesentea, cu salariu: 400 cor., cvartir și grădinișă dela comuna bisericească; 200 cor. dela P. V. Consistor; — restul votat dela stat.
6. Sărăcsău, cu salariu: 400 cor., cvartir și grădinișă dela comuna bisericească; 200 cor. dela P. V. Consistor; — restul promis dela stat.

Petițiunile se vor înainta la subsemnatul oficiu notându-se, că alegii învățători vor fi îndatorați a conduce copiii la biserică și a cânta cu ei la liturgie, iar până la alegere li-se recomandă concurenților a se prezenta în comună, spre a se face cunoscuți poporului.

Alba-Iulia, 11 August 1914.

Oficiul protopresbiterial rom. ortodox al tractului Alba-Iulia.

(147) 1-3

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Nr. 652/1914.

(575) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor de învățători din comunele mai jos însemnate protopresbiteratul Branului, se publică concurs cu termen de 20 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Peștera, salariu 400 cor. din cassa bisericească, restul s'a cerut întregire dela stat. Cvartir și grădinișă în natură, eventual relut de cvartir.
2. Sirnea, salariu 100 cor. din cassa bisericească, restul dela stat, asigurat prin rescriptul ministerial Nr. 56303. Cvartir și grădinișă în natură, eventual relut din cvartir. Învățătorii aleși, pe lângă celelalte datorințe oficiale sunt datori să propună și religiunea în școală, să fie cântăreți buni, să formeze și conducă cor cu elevii de școală și cu adulții în Dumineci și sărbători, când nu este ocupat cu corul să cânte regulat cântările din străină, să instrueze elevii școlii de repetiție fără altă remunerație.

Concurenții au a-și înainta cererile lor înzestrate conform legilor în vigoare subsemnatului oficiu în termen deschis, și au a se prezenta în comună a cânta în biserică și a face cunoștință cu poporul.

Zernești, în 4 August 1914.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. rom. al tractului Bran.

Ioan Hamsca
protopresb.

Nr. 345/1914.

(576) 1-3

Concurs repetit.

Pentru întregirea postului învățătoresc dela școala noastră confesională din Blășfalău de jos (Alsoba ăzsfalva), în protopresbiteratul Bistriței, se scrie din nou concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumente: a) Salariu 600 cor. dela comuna bisericească, iar restul până la suma prescrisă de lege din ajutorul de stat încuviințat în principiu, dar care se va asemna pe temeiul documentelor celui ales; b) Cortel în natură în edificiul școlii; c) Relut dela lemne 48 cor., din cari se va încălzi și sala de învățământ; d) pentru conferențe 12 cor., și pentru scripturistici 10 cor.

Învățătorul ales va fi îndatorat să instrueze și în cântările bisericești, să conducă cor cu elevii și cu adulții, să cânte cu ei în biserică în Dumineci și sărbători și să conducă școala de repetiție.

Cererile de concurs cu documentele dela lipsă se vor înainta oficiului protopresbiterial în Besterce—Bistrița, iar reflecțiile sunt postite a se prezenta înainte de alegere în parohie spre a face cunoștință poporului.

Bistrița, 10/23 August 1914.

Oficiul protopresbiterial ortodox român.

Gregoriu Pletosu
protopresb.

Nr. 657/1914.

(572) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Soatul maghiar, din protopresbiteratul Turda, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima inserare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunei preotești dela stat.

Concurenții să-și înainteze petițiile concursuale instruite în regulă subsemnatului oficiu protopresbiterial și cu prealabila încuviințare să se prezinte în biserică spre a cânta și face cunoștință cu poporul.

Turda, la 7 August 1914.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român în conțelegere cu comitetul parohial.

Jovian Murășian
protopresbiter.

Nr. 201/1914.

(570) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc vacant din comuna bis. gr.-or. Peleş, în protopresbiteratul Câmpenilor, se publică concurs cu termenul 25 August 1914 st. v.

Venitele sunt: salariu 1200 cor. și a-nume: 600 cor. dela comuna bis. și 600 cor. întregirile ulterioare dela stat, și locuință cu grădinișă.

Doritorii a ocupa acest post învățătoresc să trimită rugărilor concursuale cu documentele recerute la oficiul protop. al Câmpenilor (To-pănfalva) și să se prezinte spre cunoaștere. Câmpeni, 5 August 1914.

Oficiul protop. gr.-or. al Câmpenilor.

Romul Furdul
protopop.

Nr. 723/1914.

(573) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de parch în parohia Sămbenedic, pe baza Ordinului Preavenabilului Consistoriu a h diecezan Nr. 9039 Bis. din 29 Iulie a. c. se scrie de nou concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunei dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și aștearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare în termiul susindicat subsemnatului oficiu protopresbiterial, având a se prezenta pe lângă restricțiunile regulamentare în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a cânta, predica și oficia.

Cetatea-de-baltă, 6 August 1914

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Tarnava.

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Nr. 740/1914.

(571) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător dela școala confesională gr. or. română din Făgăraș, se deschide concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Tel. Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: Din cassa bisericească anual 600 cor., cari se plătesc în rate lunare.

Restul s'a cerut dela stat și numai dacă se permite se poate da.

Cvartir în edificiul școlii, o odaie și o cuhnă, șopru, pivniță, pod.

Pentru grădinișă 20 cor.

Pe lângă îndatoririle regulamentare alelesul va fi dator fără altă remunerație să formeze cu adulții un cor din cel puțin 2 voci cu care se cânte răspunsurile la stănta liturgie și la producțiuni școlare, are a ținea strana stângă la utrenie și vecernie și a conduce grădina de pomăriț și legumăriț.

Ceice vor arăta pregătire muzicală mai înaltă vor fi preferați.

Dela concurent se recere a se prezenta înainte de alegere la biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări. Cererile se adresează la subsemnatul oficiu protopopesc.

Făgăraș, la 6 August 1914.

Oficiul protopresbiterial al tractului Făgăraș în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea
protopop.

Orfanii Neamului

Roman naționalist
de

N. Rădulescu-Niger,

Prețul: 4 cor. + 20 fil. porto.

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiu.**Biblioteca Teatrală**

edată de Societatea Fondului de Teatru Român

Nr. 28. Teodor Abt, Bucăreștea, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 30. Aurelia Păcățian-Rubenescu, Iepușii la școală, cinci piese teatrale, dialoguri și patroluguri. Prețul 20 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 31. Max Maurey, Farmacistul, comedie într'un act. Prețul 32 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 32. Andre Mycho, Glorie postumă, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 33. Jana Marni, O Repetiție, dialog. Prețul 20 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 34. Alfred de Musset, Un Capriciu, comedie într'un act. Prețul 48 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 35. C. Goldoni, Un Accident Curios, comedie în 3 acte. Prețul 60 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 36. Yves Mirande, Zăe, comelie într'un act. Prețul 26 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 37. Fr. de Schiller, Wilhelm Tell, dramă istorică în 5 acte în versuri, traducere în forma originală de Stefan O. Iosif. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 38. Georges Courtenne, Învingeri strălucite, piesă într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 39. Micul mincinos, comedie în 2 acte, localizată de Bujorei. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 40. I. Russu Șirianu, Militărește, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 41. Horia Petra-Petrescu, Poezii și Monoloage de declamat broș. I. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 42. Capra cu trei iezi, piesă pentru copii, în trei tablouri după povestea lui I. Ciengă, de Radu Pășcu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 43. Victor Eftimiu, Crăciunul lui Osman, tragi-comedie într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Cosinzeana

care e redactată de dnl profesor Marin Demetrescu din Craiova, au apărut până acuma:

Nr. 1. I. H. Fabre, Din Moravurile și Pornirile insectelor, ed. II. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 2-3. M. Demetrescu, Începuturile Omenirii, ed. II. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 4-5-6. Ilie N. Gelep, Pământul și Omul, partea I. Asia. Prețul 75 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 7-8. M. Demetrescu, Lecturi Geologice. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 9. Constantin Rădulescu, Culegeri științifice. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Națională

redactată de dnl D. Vasiliu-Bacău.

Nr. 51-52-53. Pedagogia și Medicina, Primejia Alcoolismului și Vitejia Românilor. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 54-55-56. Bulgarii, Foloasele Chimiei și Solidaritatea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 57-58-59. Apărarea Națională, Rușii și Sgarcenia. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Flacăra.

Nr. 7-8-9. H. G. Wells, Primii Oameni în Lună. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Nr. 10. V. Eftimiu, În temnițele Stambulului, romanele. Prețul 60 fil. + 10 fileri. porto.

Nr. 11. Onoto Watana, Privighitoarea Japonieză, roman din viața japoneză. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 12. Edmond Rostand, Romanții și. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 13. Victor Eftimiu, Ave Maria, dramă în 3 acte. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca Minerva.

Nr. 131-132. Tit. Liviu, Războiul Romanilor cu Hanibal I-II. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 133. B. Constant, Pribegul. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 134. George Ohnet, Jale și bucurie. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 135. Saltik w Șcedrin, Povești. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 136. Al. Cazaban, Răzica. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 137. Harriet Beecher Stowe, Coliba lui moș Toma. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 138. Al. Dumas Tatăl, Cei doi studenți. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 139. Voltaire, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 140. Carl Ewald, Icoane din viața plantelor și animalelor II. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 141. Edmond Haraucourt, Pelisson. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 142. V. Rakosi, Satul meu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 143-144. Camille Cocuand, Suferințele Vulturăului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 145. Arthur Conan-Doyle, Doctorul negru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 146. I. Ciocărian, Fară noroc. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 147. C. Dem, Oamenii Zlei. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 148. I. Dragoslav, Povești de Crăciun. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 149. A. Fogazzaro, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 151. Lumartine, Raphael, vol. I. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 153. Emilia Tailer, Dragoste de scriitor sau romanul lui Victor Hugo. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 154. Louis Jacoliot, Vânătorii de robi dealungul Nilului albastru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 156. Guy de Maupassant, Strigăt de alarmă. Prețul 30 fil. — 5 fil. porto.

Biblioteca Istorică.

Nr. 17. Puiul Vulturului, după D. Lacroix. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 18. C. Paul și A. Marcu, în Bulgaria. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 19. A. Dumas-Tatăl, Euric IV, istoria anecdotică a Franței. Prețul 80 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca pentru toți.

Nr. 862. Maurice Maeterlinck, Sora Beatrice, miracol în 3 acte. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 863-864. Vasile Conta, Încercări de Metafizică, materialistă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 865-866. G. Alina, Arta de a vorbi în societate și diterite oc. zii. Principii oratorice și modeluri de toasturi, mici cu vântări etc. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 867-868. Iohn Ruskin, Comori și Grădini, trei conferențe. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 869. Ioan Neștescu, Pai de Lei, poezii eroice și Naționale. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 870. D. Anghel, Steluța, Fantazii și Paradoxe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 871. A. Robida, Pe Clopotnița. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 872. N. G. Rădulescu-Niger, Unchiul Christea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 873. G. D'Annunzio, Pământ virgin, romanele și schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 874-875. Paul Bourget, Dureroasa Enigmă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 876-877. Dem. Mladenovic-Daimed, Curs Teoretic și Practic de Scamatorie. Magie artificia. Prestidigitatie pentru amatori și profesioniști. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 878. C. Apostoliu, Povești alese pentru copii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 879-880. Alfred de Musset, Emel na Margot, romanele. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 888-889. V. Conta, Teoria Fatalismului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 890. C. C. Salustius, Despre Conjurația lui Catilina, trad. din latinește. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 891-892. I. Budai-Deleanu, Tuganida, poemă eroic-comică în 12 cânturi. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 893. I. Turgheneș, Anciar sau Arborele Moștei. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 894. M. Davidescu, La Fântăna Castalie, poezii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 895. A. Cehov, Farmacista, romanele și schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Requisite de scris

se pot procura dela

Librăria arhidiecezană